

len oppimisen tutkimuksen kansainvälisistä valtavirtauksista, joille vieläkin näyttää olevan ominaista yksiulotteinen käsitys kielestä informaation välittäjänä.

UUDEN VUOSITUHANNEN HAASTEET

Suomen kielen tutkijalle on 2000-luvun monikielisessä Suomessa tarjolla runsaasti haastavia tehtäviä. Suomeen toisena kielenä suuntautuva tutkimus avartaa ja monipuolistaa kuvaa suomen kielestä, sen rakenteesta ja sen variaatiosta. Jatkuvassa muutoksessa olevat kieliolot pakottavat uudistamaan mm. sosiolingvistisiä ja kielisosiologisia tutkimusmenetelmiä. Tieteidenvälisen yhteistyön merkitys kasvaa, kun tutkijoiden eteen tulee ennen kohtaamattomia ja entistä kompleksisempia ilmiöitä. Ja samal-

la hämärtyy perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen raja. Myös kielentutkijan ja yhteiskunnan suhde kiinteytyy.

Nyt päättyvällä vuosituhanella koulu- tuksensa hankkineen suomen kielen tutkijan ongelmana onkin se, miten vastata niihin haasteisiin, joiden eteen tuleva vuosihat hänet heittää. Suomen kielen maistereille on ollut töitä tarjolla yllin kyllin myös läpilaman ja koko 1990-luvun. Vastaavasti uuden vuosituhanen suomen kielen tutkijaa odottaa tarjolla olevien tutkimuskohteiden runsaus tässä monikielisessä yhden kielen maassa. On sitten suomalaisen yhteiskunnan tehtävä päättää, ottaako se monikielisyiden synnyttämät ongelmat ja mahdollisuudet vakavasti ja pitääkö se tarpeellisena osoittaa suomen kielen tutkimukselle kylliksi voimavaroja uusien tehtävien hoitamiseksi. ■

Suomen kielen laitos, PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto
Sähköposti: *jyrki.kalliokoski@helsinki.fi*

AGENTTIA ETSIMÄSSÄ

KIRSTI SIITONEN

VÄITÖKSENALKAJAISITELMÄ
TURUN YLIOPISTOSSA
27. MARRASKUUTA 1999

Mitä paremmin suomen kieltä toisena tai vieraana kielenä opiskellut suomea osaa, sitä kriittisemmin hänen taitoihinsa suhtaudutaan. Monien suomenruotsalaisten erinomainen suomen kielen taito on hemmotellut suomenkielisiä suomalaisia niin, että heidän on vaikea käsittää, että hyvin suo-

mea osaava ulkomaalainen ei osaakaan sitä niin hyvin kuin hänen tuntemansa suomenruotsalaiset. Itse asiassa kieltä hyvin osaa- va on haavoittuvampi kuin vähemmän osaa- va. Häneltä ei vaadita ainoastaan kieliopin hallintaa vaan myös kielen kuhunkin tilanteeseen sopivaa käyttöä ja sen ohessa myös asianomaisen kieliyhteisön sisäistämien normien mukaista käytöstä.

Kun 23 vuotta sitten lähdin Saksan liittotasavaltaan Münsterin yliopistoon opetta-

maan suomen kieltä saksalaisille, käsitykseni siitä, minkälaisia ongelmia saksalaisilla saattaisi olla suomen kielen opinnoissa, olivat peilikuvamaiset: ajattelin, että kun itse olen joutunut pönttämään päähäni esimerkiksi sitä, että *saksalaiset jäävät jossakin*, niin nyt on syytä opettaa heille, että *suomalaiset jäävät jonnekin*. Peilikuvakäsitykseni osoittautuikin oikeaksi, mutta varsin kapeaksi. Peilikuvaongelmien rinnalle nousi runsaasti muita seikkoja, jotka vaativat erityishuomiota. Kaikki ongelmat eivät näytä ainakaan suoraan johtuvan suomen kielen ja oppijan äidinkielen välisistä eroista, vaan pikemminkin suomen kielen ominaisrakenteesta ja suomalaisten kognitiivisista hahmotustavoista.

Hyvin kieltä osaavien ongelmia pohiessani ja kognitiivisten hahmotustapojen opettamista miettiessäni kiinnostuin yhä enemmän ja enemmän erinomaisesti suomea osaavien ulkomaalaisten kielitaidosta ja huolestuin heidän asemastaan. Halusin tutkia, minkälaisia ovat ne seikat, joihin he kielenkäytössään vielä kompastuvat. Yhdeksi merkittäväksi virhelähteeksi osoittautui transitiiivisten ja intransitiivisten verbien sekoittaminen tai kuvittelemisen yhdeksi ja samaksi verbiksi. Tätä ilmiökenttää olen väitöskirjatutkimuksessani pyrkinyt valaisemaan. Yksi olennainen kysymys on, miten suomalaiset ilmaisevat tekijän eli agentin tai jättävät sen ilmaisematta. Tuntuuko kielenoppijasta oudolta häivyttää agentti suomalaisten tavoin? Halusin tietää, mitä hyvin suomea puhuva kielenoppija tekee silloin, kun kielen käyttö ja konteksti vaativat yhä monipuolisempaa tilanteen hahmotusta ja kun verbin tai verbinmuodon valinnalla saattaa olla pragmaattisia seurauksia.

Ulkomaalaisopetuksesta saamani kokemuksen perusteella tiedän, että suomea vieraana tai toisena kielenä puhuvilla edistyneilläkin oppijoilla on ongelmia seuraavan-

laisten verbien tunnistamisessa ja käyttämisessä: *jatkaa–jatkua, kaataa–kaatua, muuttaa–muuttua*. Joskus ongelmat saattavat johtua pelkästä huolimattomuudesta: puhuja käyttää epähuomiossa suomen kielen moninaisten vokaalivaihteluiden takia verbiä, jota hän ei ole aikonut käyttää. Tällöin oppijalla on asiasta kielitieto, mutta silti erehdyksiä sattuu. Syy voi kuitenkin olla myös syvemmällä. Verbiparikkien ero ei ole selvinnyt puhujalle kognitiivisella tasolla eikä hänellä näin ollen ole kielitietoa asiasta. Tällaisessa tapauksessa oppija tekee virheitä myös ratkaistessaan testitehtäviä eikä vain nopeassa puheessa.

Väitöstutkimukseni alkuvirikkeinä ovatkin olleet opetustyössä kohtaamani transitiiivisten ja intransitiivisten verbien sekaantumukset. Olen kerännyt työni lukuun 2 kielenoppijoiden spontaanista puheesta ja vapaa-muotoisista kirjoituksista tapaamaani näiden verbien normista poikkeavaa käyttöä. Seuraavassa muutamia esimerkkejä tällaisesta käytöstä: *Valitettavasti veljeni putosi kirsikkapuulta ja häneltä **katkaisi*** (po. katkesi) *jalka*. *Ovi **avasi*** (po. aukesi) *itsestään*. *Monet ihmiset ihmettelivät, miksi asia **ratkaisi*** (po. ratkesi) *niin*. *Kadun nimi **muuttui*** (po. muuttui) *Yliopistonkaduksi*. Näissä esimerkeissä on tapauksia, joissa käytetään transitiiivista objektia vaativaa verbiä intransitiivisen sijasta. Työssäni tutkin vain deverbaalisten *U*-johdosten tuntemusta ja käytön hallintaa sekä sitä, miten oppijat suhteuttavat johdokset, esim. *jatkua*, niiden kantaverbien, eri muotoihin, esim. *jatkaa, jatketaan*. Intransitiivisista *U*-verbijohdoksista ja niiden suhdeverkostoista nousee tutkimuksen varsinainen teema, agentin etsiminen. Eirefleksiiivisen *U*-verbin sisältävissä lauseissa ei ilmaista agenttia, ja lauseiden kieliopillisen subjektin — tai tarkemmin sanoen subjektin tarkoitteen — toiminnallisuus eli agenttius on epätodennäköistä, tai lauseiden taustallakaan ei ole agenttia. Tutkimukses-

sa on siis keskeisesti kyse siitä, miten edistyneet suomenoppijat semanttisesti ja syntaktisesti tiedostavat ja hahmottavat läsnä, piilossa tai poissa olevan agentin. Agenttiin liittyy myös teon tahallisuus ja tahattomuus. Tässä *U*-verbijohdosten ja agentin etsimisen kehyksessä tutkin, miten suomenoppija suhteuttaa omat semanttiset tulkintansa ja ulkomaailman havainnointinsa suomen kielen leksikkoon ja sen morfosyntaktisiin rakenteisiin.

Informanttieni tuotoksista voi myös nähdä, pyrkiikö oppija käyttämään suomen *U*-verbejä vai yrittääkö hän välttää niitä. Niiden käytössä ja välttämisessä näkyy, kuinka tyypillistä suomea oppijat käyttävät — ei yksinomaan se, kuinka oikeata suomea he käyttävät.

Toisen ja vieraan kielen tutkimuksessa on eniten tutkittu englannin kieltä, jonka morfologia ei ole monipuolinen. Suomen kieli on runsaan taivutus- ja sananjohtojärjestelmänsä vuoksi englannista huomattavasti poikkeava opittava kieli ja siksi suomen kielen tutkimuksen erityisanti toisen ja vieraan kielen tutkimukselle on juuri morfologian alueella.

Oman tutkimukseni tavoitteet ovat tiivistäen seuraavat:

- (1) Pyrin saamaan selville ja kuvaamaan, mitä ongelmia edistyneillä suomen kielen oppijoilla on ilmaistun teon suorittajan eli agentin hahmottamisessa *U*-verbillisissä lauseissa ja taivutuspassiivilauseissa.
- (2) Pohdin, mistä virheellisissä tai epätyypillisissä ilmauksissa on kyse.
- (3) Pyrin tarkentamaan *U*-johdosten semanttista luokittelua pedagogisesta näkökulmasta ja
- (4) yritän löytää muitakin keinoja tutkimani asiakokonaisuuden oppimisen helpottamiseksi.

Oppijan kieltä tutkivan teoreettiset lähtökohdat ovat kaksijakoiset. Yhtäältä lähtökohdiana ovat oppimiseen liittyvät teoriat,

toisaalta opittavana olevan kielenilmiön lingvistinen luonne.

Toisen tai vieraan kielen oppimisessa on kyse muistiinpainumisesta, johon vaikuttavat muun muassa äidinkieli, jo saavutetun oman välikielen luonne sekä kohdekielen rakenteen tajuaminen ja kognitiivinen hahmottaminen. Oppimisen kannalta perustan tutkimukseni kolmeen teoreettisesti kiinnostavaan seikkaan:

- (1) Oppijan valintoihin suhteessa äidinkielisten puhujien todennäköisiin valintoihin.
- (2) Oppijan selityspeniteiden luonteeseen. Selityspeniteistä on nähtävissä, onko oppijan näkemys kielestä ensisijaisesti semanttis-pragmaattinen vai morfologis-syntaktinen.
- (3) Oppijan välttämistästrategioihin.

Kuten edellä mainitsin, *U*-johdosten ongelmallisuuden olen havainnut oppijoiden vapaasta puheesta ja vapaista kirjoitelmista. *U*-verbijohdosten frekvenssi on kuitenkin melko vähäinen, eikä spontaaneista tuotoksista näin ollen ole ollut saatavissa kyllin monipuolista tutkimusaineistoa. Tämän vuoksi olen tutkimustani varten laatinut ja suorittanut asiaan liittyviä testitehtäviä useilla eri opiskelijaryhmillä. Tämän lisäksi olen testannut ulkomailla suomea opettavia ei-suomenkielisiä opettajia ja suomenruotsalaisia lukiolaisia. Vertailuryhmänä minulla on ollut suomenkielisten suomalaisten opiskelijoiden ryhmä. Testitehtäviä oli kaikkiaan 12.

1990-luvulla suomen kielen asema on EU:iin liittymisen myötä Euroopassa muuttunut ja jo 1980-luvun lopussa ja 1990-luvun alussa Suomessa alettiin tarvita yhä enemmän suomen kielen opetusta ulkomalaisille. Silloin aikaisemmin pääasiallisesti anglosaksisissa maissa kukoistanut toisen ja vieraan kielen oppimisen tutkimus lisääntyi muissakin maissa, myös Suomessa. Tä-

hän alaan kuuluu väitöskirjatutkimukseni.

Aikaisemmin on pohdittu lähinnä sitä, miten opetuksen keinoin voidaan varhaisessa kielenoppimisvaiheessa kielitaitoa lisätä ja parantaa. Vasta viime vuosina on alettu tutkia sitä, millaista lähes syntyperäisen puhujan tasoisen kielenoppijan kielitaito on. Myös se on alkanut kiinnostaa, mikä erottaa hyvän taitajan äidinkielisestä puhujasta eli mikä on ominaista pitkälle edistyneen kielenoppijan kielitaidolle.

Minkäläisten ongelmien kanssa kielenoppijat sitten painiskelevat? Suomea äidinkielenään puhuvalle on selvää, että lauseet *puut ovat kaatuneet* ja *puut on kaadettu* merkitsevät eri asiaa: edellisessä aiheuttajana voi olla esimerkiksi myrsky, jälkimmäisessä ihminen. Kummastakaan lauseesta ei näe suoraan sitä, mikä tai kuka puut olisi kaatanut. Suomea toisena tai vieraana kielenä opiskeleva helposti ajattelee, että lauseet ovat samanmerkityksisiä.

Erityisen kiintoisaksi ongelma käy, kun aletaan miettiä syyllisyys-suhteita. Kun verrataan lauseita *takki on vaihtunut* ja *takki on vaihdettu* sekä *lasi on särkynyt / rikkoutunut* ja *lasi on särjetty / rikottu*, joudutaan pohtimaan konkreettisia, kielenulkoisia seikkoja: kuka on tekijä eli agentti vai onko agenttia olemassakaan, tekikö joku jotakin tahallaan vai tahtomattaan ja voiko jotakuta syyttää teosta? Kaikki nämä kysymykset ovat varsin olennaisia ihmisten välisessä kanssakäymisessä. Tutkimukseni osoittaa, että tämänkaltaisten erojen havaitseminen on vaikeaa suomen kielen oppijalle.

Tämä käy hyvin selkeästi ilmi esimerkiksi tehtävästä, jossa testaan sitä, millä perustein oppija saattaa valita tietyn tekstin puuttuvaksi lauseeksi lauseen *takki on vaihtunut* tai millä perustein oppija kokonaan hylkää tämän lauseen. Esittelen tässä lyhyesti kyseisen tehtävän tuloksineen, koska katson sen olevan avain koko tutkimukseni problematiikkaan ja siihen, miten

vaikeata oppijan saattaa olla hyväksyä agentiton ilmaus tapauksessa, jossa ilmiselvästi tarvitaan joku toimija. Toisin sanoen tahattomuus tuntuu olevan oppijalle vaikeasti hahmotettava käsite.

Seuraavassa on väitöskirjani testitehtävän 3 teksti. Tekstin jälkeen olen kirjoittanut viisi vaihtoehtoista lausetta, joista informanttien tuli valita aukkoon sopivin. Valinta piti myös perustella.

TAKKI

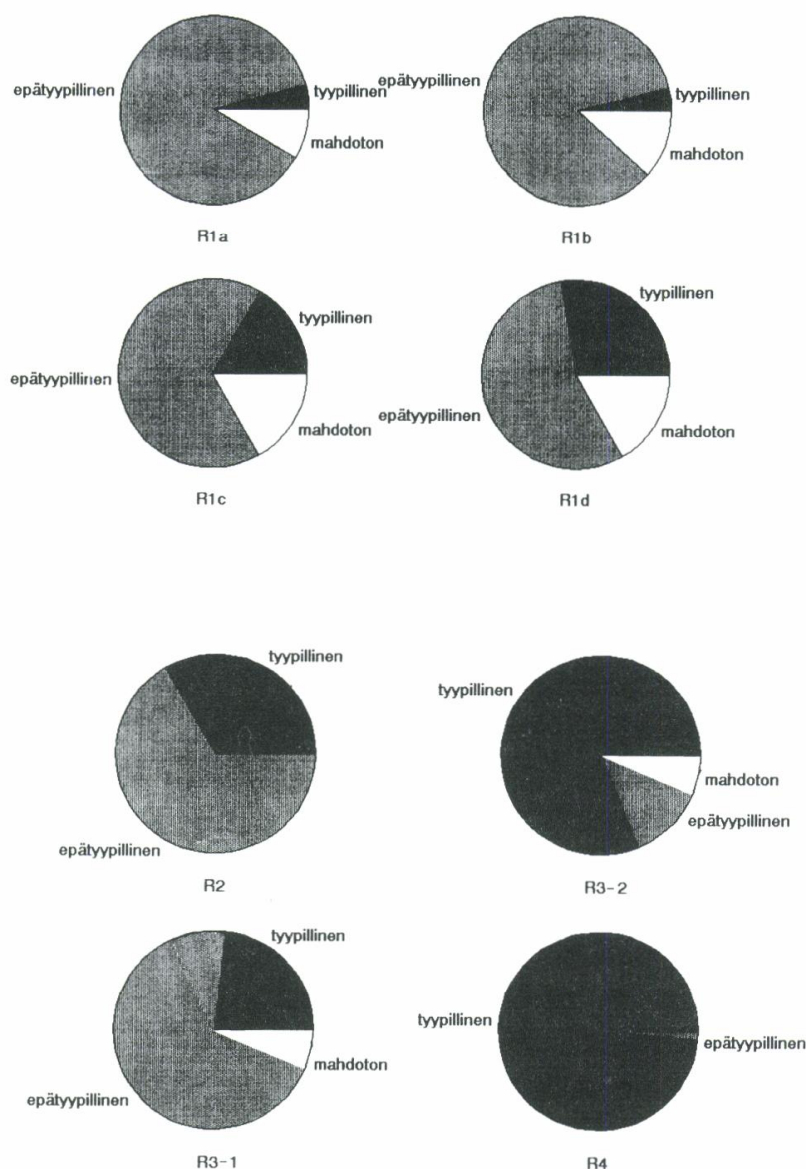
Olin ollut iltapäivällä pitkään yliopistolla. Kun lähdin kotiin, oli käytävässä jo aika pimeä. En pannut valoa, vaan otin takkini nopeasti naulakosta. Juoksin kotiin ja vasta kotona eteisessä, kun sytytin valon, huomasin, että takki ei ollutkaan minun. Minulla on tummansininen takki, tämä oli musta. Mutta muuten takki oli aivan samanlainen kuin minunkin takkini ja vielä samaa kokoakin. Taskussa oli kuitenkin jonkun vieraan ihmisen papereita ja silmälasit. Paha juttu! Miten saisin takin sen omistajalle ja miten saisin oman takkini takaisin? Talvi oli kylmä.

Vaihtoehtoiset täydentävät lauseet ovat seuraavat (lauseista kaksi on epäkieliopillista):

- lause 1 *Takki oli vaihtanut.*
- lause 2 *Olin vaihtanut takin.*
- lause 3 *Takki oli vaihtunut.*
- lause 4 *Takki oli vaihdettu.*
- lause 5 *Olin vaihtunut takin.*

Toivon, että tämän lukijat miettivät, minkä lauseen itse valitsisivat tekstin aukkoon. Jäljempänä kerron tutkimukseni tuloksen.

Kuviossa 1 näkyviin ympyröihin olen merkinnyt mustalla suomalaisille tyypillisen valinnan, joka on lause 3 — *takki oli vaihtunut*; epätyypillisen, mutta kieliopillisesti oikean ja periaatteessa mahdollisen valinnan — lauseet 2 ja 4 — olen merkinnyt harmaalla ja mahdottomat valinnat, joita

Tekstin aukkoon valittu lause:

3. *Takki oli vaihtunut.*
suomalaisille tyypillinen valinta = MUSTA
2. *Olin vaihtanut takin.*
4. *Takki oli vaihdettu.*
suomalaisille epätyypillinen valinta = HARMAA
1. *Takki oli vaihtunut.*
5. *Olin vaihtunut takin.*
suomalaisille mahdoton valinta = VALKOINEN

Kuvio 1. Väitöskirjan testitehtävän 3 tulokset. Tutkittavat ryhmät: R1a ja R1 b, UKANin Helsingin kesäkurssien ulkomaalaisia opiskelijoita; R1c ja R1d, Turun yliopiston Suomen kielen ja kulttuurin opintokokonaisuuden ulkomaalaisia arvosanaopiskelijoita; R2, ulkomaalaisten yliopistojen suomen kielen ulkomaalaisia opettajia; R3-2, kaksikielisiä suomenruotsalaisia lukiolaisia; R3-1, yksikielisiä suomenruotsalaisia lukiolaisia; R4, suomenkielisiä suomalaisia vieraiden kielten opiskelijoita.

ovat epäkieliopilliset lauseet 1 ja 5, olen merkinnyt valkoisella.

Ympyrään R4 on koottu suomenkielisten suomalaisten informanttien valinnat, ympyrään R3-2 kaksikielisten suomenruotsalaisten valinnat (he ovat puhuneet suomea jo ennen kouluunmenoa), ympyrään R3-1 yksikielisten suomenruotsalaisten valinnat (he ovat oppineet suomea vasta koulussa). Näitä valintoja voimme verrata ulkomaalaisten valintoihin: Ryhmät R1a ja R1b koostuvat ulkomaalaisille tarkoitettujen kesäkurssien opiskelijoista, jotka ovat testausaikana vain käymässä Suomessa, ryhmät R1c ja R1d edustavat Turun yliopiston ulkomaalaisia opiskelijoita, jotka ovat asuneet suomalaisessa kieliyhteisössä ainakin puoli vuotta — ryhmä R2 on ulkomaalaisten suomen kielen opettajien ryhmä.

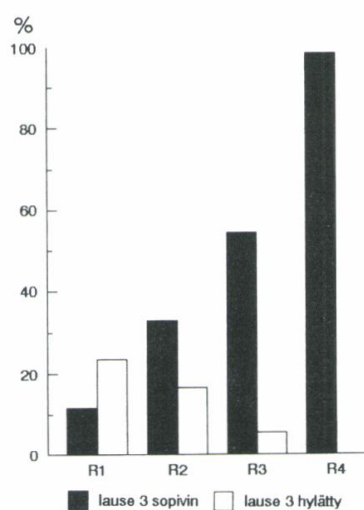
Ulkomaalaisten tyypillisin valinta oli lause *Olin vaihtanut takin*, joka helposti antaa kuvan tarkoituksellisesti vaihtamisesta tai ainakin omasta syyllisyydestä takin vaihtumiseen. Monien informanttien perusteluista päätellen ulkomaalaiset ovat helposti mieltäneet lauseen *Takki oli vaihtunut* refleksiiviseksi ja näin pitäneet takin tarkoituksellista toimintaa surrealistisena ja tä-

män perusteella jopa hylänneet kyseisen lauseen kokonaan mahdottomana.

Kuviosta 2 on nähtävissä, että monet ulkomaalaiset suomenoppijat, jotka tässä olen yhdistänyt yhdeksi ryhmäksi R1, ovat pitäneet *U*-verbillistä lausetta jopa täysin mahdottomana (ks. kuvion 2 R1:n valkoista pylvästä).

Tässä esittämäni ja useiden muiden työssäni olevien esimerkkien valossa voimme todeta, että on paljon ratkaisuja ja niiden takana olevia näkemyksiä, jotka vielä erottavat pitkälle edistyneen suomenoppijan syntyperäisestä suomenpuhujasta. Kielenoppija saattaa esimerkiksi edelleen *muuttua kaupungista toiseen* tai hän puhuu *1640 perustuneesta Turun akatemiasta* tai hän saattaa kertoa, että hänen polkupyöränsä *rengas on revitty* pyöräkellarissa, kun hän tarkoittaa, että rengas on jostakin syystä, esimerkiksi vanhuuttaan repeytynyt. Tässä syntyperäinen keskustelukumppani ehtii jo kauhistella opiskelija-asuntolan pyöräkellarin käyttäjien tapoja.

Ongelmana onkin se, kuten jo aluksi totesin, että edistyneeltä suomenoppijalta kieliyhteisö ei odota vain kieliopillisesti korrekkeja ilmaisuja vaan myös tyypillisesti

Kuvio 2. Väitöskirjan testitehtävän 3 informanttien mielipiteet lauseesta 3. Tutkittavat ryhmät: R1, ulkomaalaisia opiskelijoita; R2, ulkomaalaisia suomen kielen opettajia; R3, suomenruotsalaisia lukiolaisia; R4, suomenkielisiä suomalaisia opiskelijoita.

▷

suomalaista kielenkäyttöä. Tämän vuoksi olisikin tehtävä laajempaa tutkimusta myösiitä, minkälaisia ovat tyypillisesti suomalaiset valinnat, jotta suomea toisena ja vieraana kielenä opettavat voisivat perustelummin opettaa suomen kielen käyttöä. Tällainen tutkimus voisi kirkastaa suomen kielen olemusta myös suomenkielisten suomea tutkivalle. Toivonkin työni tuovan uutta tietoa ja uusia näkökulmia myös suomenkielisten suomalaisten suomesta.

Työni tuloksissa mainitsen muiden muassa seuraavat asiat:

- (1) Suomen kielen johdinjärjestelmän kytkeytyminen oppijan mielessä suomen kielen taivutusjärjestelmään aiheuttaa ongelmia paradigman hallinnassa
- (2) Oppijalla on taipumus tehdä nopeita päätelmiä sanan merkityksestä jo sanan alun perusteella.
- (3) Oppijan kielestä heijastuu oman äidinkielen vaikutus ja myös oman äidinkielen opetuksessa käytetty terminologia.
- (4) Oppija saattaa verraten pian oivaltaa, että *U*-johtimeen kytkeytyy intransitiivisuus mutta intransitiivisten *U*-verbien moninaisuuden tajuaminen vaatii pitkän oppimisprosessin.
- (5) Oppija ei helposti pysty suomalaisen tavoin eriyttämään intentionaalisuutta ja ei-intentionaalisuutta kuvaavia ilmaisu- tapoja. Intentionaalisuus ja ei-intentionaalisuus ovat kuitenkin ihmiselle merkittäviä kognitiivisia käsitteitä, jotka vaativat kielentämisen. Testaamani *U*-verbit ilmaisevat pääasiallisesti ei-intentionaalisuutta.

Tutkimukseni tulosten perusteella voi tehdä sen johtopäätöksen, että kaikin puolin oikeata kielenkäyttöä ei voi opettaa, kaikkia

erityistapauksia ei voi tuoda opetuksessa esille. Tärkeintä onkin selvittää, että lauseiden merkitykset ovat moninaiset. On kerrottava monitulkintaisuuden mahdollisuudesta ja erilaisten tulkintojen luonteesta ja hajonnasta. On tavallaan tarjottava oppilaalle erilaisia vaihtoehtoja, joista hänen on itse tilanteen mukaan ilman mitään tiukkaa kaavaa opittava valitsemaan sopivin vaihtoehto.

Leksikossa on tahattomuuden verbien ryhmä, johon kuuluvien verbien ei kuitenkaan saa olettaa ilmaisevan pelkästään ja puhtaasti tahattomuutta. Tahattomuuden verbeihin tutustuessaan suomenoppija voi oivaltaa tahattomuuden mahdollisuuden, joka ei sisällä välttämättömyyttä mutta johon erottamattomasti kuuluu agentti. Toisaalta suomenoppija saattaa löytää intentionaalisen agentin lauseesta, jossa agentti ilmaistaan esimerkiksi pelkästään välineen avulla, esim. *Puu kaatui kirveellä*. Toisissa tapauksissa oppijan on oivallettava suomenkielisten suomalaisten tapa häivyttää ja piilottaa olemassa oleva agentti, joka voitaisiin kielentää, jos haluttaisiin. Lopulta oppijan on vielä ymmärrettävä, että kielenulkoisessa maailmassa on kausaatio-suhteita, joissa ei ole agenttia. Tällöin agenttia ei voida kielentää, vaikka haluttaisiinkin. Oivallukset lyhentävät oppijan matkaa hänen etsiessään agenttia ja auttavat häntä ymmärtämään, että aina agenttia ei voikaan löytyä.

U-verbi jättää agentin ilmaisemisen usein avoimeksi. Käsittääkseni juuri tästä syystä suomenkieliset suomalaiset valitsevat sen ensisijaiseksi ja samasta syystä ulkomaalaiset suomenoppijat taas haluavat hylätä sen. ■

KIRSTI SIITONEN *Agenttia etsimässä. U-verbijohdokset edistyneen suomenoppijan ongelmana*. Turun yliopiston suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitoksen julkaisuja 63. Turku, 1999.

Suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitos, Fennicum, Henrikinkatu 3, 20014 Turun yliopisto
Sähköposti: *kisiito@utu.fi*